

INTERPELACJA

Data wpływu: 04.12.2023 r.

„Składam interpelację do Marszałka Województwa Warmińsko - Mazurskiego następującej treści:

Na ostatniej (7 listopada br.) Sesji Sejmiku została przyjęta Uchwała w sprawie Porozumienia o współpracy pomiędzy województwem warmińsko- mazurskim a Okręgiem Dolj w Rumunii. W dokumencie wspomniano „o tradycyjnych stosunkach przyjaźni i współpracy między Rzeczpospolitą Polską i Rumunią”. Województwo i Okręg Dolj mają rozwijać współpracę między lokalnymi organami administracji publicznej w obu jednostkach administracyjno- terytorialnych oraz promować projekty rozwoju gospodarczego i społecznego na rzecz społeczności, które reprezentują. Wspomniano o dotychczasowych kontaktach, podczas których wiodącym tematem był rozwój regionalny oraz współpraca lotnisk. Delegacja rumuńska wzięła udział VI i VII Europejskim Kongresie Samorządów w Mikołajkach, czego efektem była rewizyta władz samorządu województwa w Krajowej, stolicy Okręgu Dolj. Odnotowano również udział rumuńskiej delegacji w obchodach rocznicy Bitwy pod Grunwaldem i polskiej delegacji w otwarciu Międzynarodowego Centrum Constantina Brancusi w Krajowej.

Okręg Dolj to już 11. partner, a Rumunia 10. państwo w oficjalnych kontaktach międzynarodowych dla samorządu województwa, jak można wyczytać w sprawozdaniu z roku 2021. Kontakty te cechuje zróżnicowany stopień aktywności. Z pewnością za mało owocną można uznać kontakty ze Słowacją - Samorządowy Kraj Bańsko-Bystrzycki (Porozumienieo współpracy z 8 lipca 2003 r.), Włochy - Autonomiczny Region Vallee d’Aoste (Porozumienie o współpracy z 11 kwietnia 1999 r.). Nie widać efektów współpracy z regionem Umbria (Włochy - Porozumienie z 9 października 2018 r.) czy z duńską Regionalną Gminą Bomholm (Porozumienie z 29 września 2003 r.) Z umiarkowanym optymizmem należy ocenić również dynamikę relacji z chińską prowincją Heilongjiang (Protokół uzgodnień 2005 r.).

Wśród partnerów brakuje nam z kolei regionów z Litwy i Węgier, krajów z którymi łączą nas wielowiekowe tradycje w dziedzinie nie tylko kontaktów, ale wręcz koegzystencji, o czym nawet nie trzeba przypominać, tak jest to oczywiste. Wielokrotnie radni Klubu Prawo i Sprawiedliwość wskazywali na potrzebę ustanowienia relacji partnerskich z samorządami litewskimi z obszarów zamieszkiwanych przez mniejszość polską. Takich relacji brakuje pomimo, że dzieli nas tylko granica, dla ułatwienia będąca granicą UE i biorąc pod uwagę fakt, że znaczną część mieszkańców naszego regionu stanowią potomkowie osób, które po roku 1945 trafiły na Warmię i Mazury z kresów wschodnich i nadal utrzymują relacje z krewnymi na Litwie. Ożywione są również kontakty pomiędzy stowarzyszeniami i strukturami Kościoła katolickiego. Szczególnie widoczne są tu działania polskiej strony. Owszem istnieją relacje z Okręgami Kłajpeda czy Taurogi w ramach Euroregionu Bałtyk. Nie zapominam również o Programie Interreg Litwa-Polska 2014-2020. Niemniej jednak brakuje systemowych, stałych działań na rzecz mniejszości polskiej na Litwie, np. z rejonu solecznickiego.

Drugim przykładem niewykorzystanych możliwości brak regularnej współpracy województwa warmińsko-mazurskiego z dowolnym regionem na Węgrzech. Znanе są starania w tym zakresie Konsula Generalnego Węgier w Gdańsku Pana Pal Attila Illes. Swego czasu Pan Marszałek Gustaw Brzezina deklarował gotowość do współpracy w zakresie

rolnictwa, ochrony środowiska, kultury, biznesu czy nauki. Ta współpraca ma już miejsce - z naszej strony uczestniczą W-M ODR, W-M Izba Rolnicza. Godne podkreślenia są kontakty Ambasady Węgier i Konsulatu Generalnego Węgier w Gdańsku czy Węgierskiego Centrum Kultury ze Starostwem Powiatowym w Olsztynie i Warmińsko-Mazurskim Urzędem Wojewódzkim widoczne podczas dorocznych uroczystości z okazji rocznicy Powstania Węgierskiego 1956. Z ostatnich wydarzeń warto zwrócić uwagę na koncert muzyki węgierskiej z udziałem artystów z filharmonii z Szeged w Warmińsko-Mazurskiej Filharmonii im. Feliksa Nowowiejskiego w Olsztynie (17 listopada br.). Są to przykłady wyraźnie wskazujące na potrzebę usankcjonowania relacji poprzez sformalizowanie współpracy międzyregionalnej między województwem warmińsko-mazurskim, a odpowiednim regionem na Węgrzech.

Reasumując, zwracam się do Pana Marszałka z prośbą o odniesienie się do tych dwóch wątków : możliwości zainicjowania celowego programu współpracy z Litwą pod kątem interesów żyjącej tam mniejszości litewskiej oraz możliwości ustanowienia współpracy z Węgrami, których obecności na Warmii i Mazurach, zwłaszcza na Warmii, nie musimy się domyślać, gdyż z łatwością możemy odnaleźć na kartach naszej wspólnej historii.

Proszę o odpowiedź na piśmie”.

Bożenna Ulewicz